

מסורת הש"ס

8 שנת קב: 3 ו'ילי לנכא, 9 זיק מ"ד ד' העשירי מ"ו וי"ן זיק, 10 נסון, 11 ויקרא פשה י"ג, 12 דס"א בנתמלת, 13 זיק א' ב' זיק א' קמ"ל וקס"ב, 14 קרי"ה ז"ה י"ג ויע' מ"ן שנת קד: ד"ה האס, 15 ו'ילי לנכא, 16 ע"י נספר קרנ אה"ן פ' ויקרא ד' טו ע"ג מ"ש ב"ה, 17 נספלה זיק.

תורה אור השלם

1. כל המנחה אשר מקריבו ליה לא תששה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליה: ויקרא ב' י"א

הגהות הב"ח

18 רש"י ד"ה אפי' מקריבו דמשמע:

מוסף רש"י

הקודה כל שהוא חייב. עוקב ע"ן 16 און כסולא שנת 17. לרבות לחם הפנים לחימוץ. לחמשה שלם יתמלא פסחים 17.

רבינו גרשום

כמעשה צלי של שבת דאילו אוהיב שפודא דבשרא בתורא בשבתא אפי"ג דלא אפי"ג ביה חיוב דמיבשל ממלא הבא נמי גבי יוסה מחייב: ואם ניצלה בו. צליה גמורה בגרוגרת במקום א' [חיוב]: דהו צליון. דאי הוה ביחד הוה עילל ביה אוריא: לכבא דאקלידא: שיל שפחת של ע"ן שנקבא בו נקב כל שהוא ומכניסין בו ע"ן קטן טעין שן: מנחת נסכים פי פירות הן שחן ובללות בשמן ודיאן יטול לחמשה:

כל המנחות באות מצה פרק המישי מנחות נז.

עין משפט גר מצוה

ל א מ"י פ"ט מהלכות שבת הלכה ה' לא ב מ"י פ"ט מהלכות שבת הלכה טו סגן לחון סה: לב ג ד ה מ"י פ"ג מהלכות שבת מ"ט ח' י' וי"ן ט"ז: לב ו ז מ"י ט' הלכה ט:

שיטה מקובצת

16 מהפ"ך ביה: 17 בגרוגרת במקום: 18 אין לי בלא: 19 חיבת ליה נסון: 20 חיבת לה: ליש: 21 לחור אורח: 22 חור וחבור: 23 חימוגה כשאפאה: 24 לא מהני בה: 25 כשהקומץ מעורב בה: 26 תקריבו. המשמע: 27 חיוב ואפי"ג דלא דיא לשר מנחות דלא בעי לבונה כהקנה במתני: לחם הפנים. אפי"ג דלא בעי שמן כשיא מנחות ל"א לרבות מנחת נסכים מנחת הכהנים וכן משיח [משום כו']: 28 נבסקצות דוקא אסר רחמנא: 29 ל"א קמ"ל וקס"ב: 30 וחימה ולפשי"ז ז"ל דפי' דמאן דרבה לחם הפנים פליג במנחת נסכים לא קשיא מידי דה"ה דאיתרביא גמי נקט נסכים מנחת לפר ולחם הפנים לפר משום פלוגתייהו וכו' ולישנא איתרביא מנחת הכהנים וכן משיח כד' 31 אצטרף לרבינוהו להני:

איכא פלוגי צ"ן הפך ללא הפך כגון כה"ג דמפרש לקמן דאי לא הפך הוה בשיל מזד אחד אבל גבי חמון ליהא פלוגי: אילמא דכי לא הפך ביה לא בשיל פשיטא. דלא היפך פטור דהא לא נללה ולא קמדי עבד: מהא"ל בן דרוסאי. שלש הוא מנוסל: קמ"ל הא דמקמי לא היפך פטור אפי"ג דבשיל מזד אחד כמאכל בן דרוסאי לאו כלום הוא: ואם נללה בו מזד אחד בגרוגרת. לליה גמורה חייב אפילו כי לא היפך: קודם. חור כל שהוא במקדש נשבת חייב: דחו לנרף. כמו שעושין גרין כשצריכין למור 18 אחד קודמין אלוהי קטנים זה נלד זה ומחזרים לשנה 19 נכבא דאקלידא. לשון 20 מפתח שראשו חד 21 ומחזקן במוך המביה ופוחת ועובל: אלא קומץ. מלא יטול קומץ נלדו ויחמיטו: שנה שנה מנין. שלא ימחין כל המנחה יחד קודם קמייהו: שאר מנחות מנין. דהאי קרא נמנחת מרשעת כמיב: פסולה. כגון שיאלת או נעמלת: וטור וימינלה. כלומר גמר מעשה חיימולה 22 א' אשפאה: מהו. מי מייחש משום ממחן אחר ממחן או לא: או דלמא כיון דחיימולה לא מהני 23 ליה בה פסול יולא. דלאו קודשה גמורה היא ואין בה אלא פסול חיימון חייב כשאר ממחן אחר ממחן: חיימלה. לקומץ. נראשו של מוצב מכו אשר תקריבו. משמע כל זמן שמחוסרת הקרבה עבר עליה אבל לאחר הקרבה לא: מחוסר הקטרה. ליתנה על האש: והשפאה דנפקא לן מכל המנחה. דלפילו דחו ללבב דאקלידא תנו רבנן אילו נאמר יאשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ הייתי אומר אין לי 24 א' אלא) בלא תעשה חמץ אלא קומץ בלבד מנחה מנין ת"ל מנחה שאר מנחות מנין ת"ל יכל המנחה אשר תקריבו לה' כשרה ולא פסולה מכאן אמרו המחמיץ את הכשירה חייב ואת הפסולה פטור בעי רב פפא דחיימיה יוצאת וחור דחיימיה מהו כיון דיצאת איפסילה לה ביוצא וכי הדר מחמיץ לה לא מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ או דילמא כיון דחיימיה פסול יוצא לא מהני ביה וכי הדר מחמיץ לה מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ תיקו בעי רב מרי חיימיה בראשו של מוצב מהו אשר תקריבו אמר רחמנא והא אקרבה או דלמא מחוסר הקטרה כמחוסר מעשה דמי תיקו: והשתא דנפקא תקריבו 25 א' א' (למה לי מייבעי ליה רבי יוסי הגלילי וכו')

ואם נצלה בו בגרוגרת במקום אחד. פירוש לליה גמורה כל זכרו לגמרי יותר ממאכל בן דרוסאי: בשנים ושלישה מקומות. לא דמי להוילא חזי גרוגרת וחור והוילא חזי גרוגרת צפרק המוילא יין (שבת דף טז ע"ב) ממוסר 26 קלידה לאו כמחוסר מעשה דמי אבל הכא אין דרך צישול בכן ומחוסר נמי מחייב וקרייה 27 מנחה מנין. דמחלקס לא נפקא לן אלא שריים שאחר קמייהו והכא קודם קמייהו: שאר מנחות מנין חייב בה המנחה. ואפי' נתמך דלא דריש כל הכא מודה דפשיטא דקרא הוא: אשר תקריבו מנחה 28. מיהו הא איתקרין למהני נראשו של מוצב דפטור דלמחן או לכל הפחות אחר שהוצא האמר נצונו דאשר תקריבו אמר רחמנא והא איתקריב: לרבות מנחת נסכים לחיימון ארבות לחם הפנים לחיימון. מאן דמריב מנחת נסכים לא מריב לחם הפנים דקסבר מלת יבש לא נתקדשה אלא זה קודשת הגוף עד לאחר אפייה אבל מאן דמריב לחם הפנים מודה נמנחת נסכים וא"ל ונללה לי אשר תקריבו לרבות מהיו בכלל כל המנחות 29 וכי מינח דלא משמע מלא אוחן הכתובים צפרשה לא אמרינן לעיל בהקומץ רבה (דף טז ע"ב) גבי כל מנחת כהן כלל מיהו דמשמע עומד וזמי הלחם דקאמר התם כשהניס דורשים מקרא זה לעולם וכי מינח משום דהתם לא כמיב אלא מנחת חיימון ועל כרחין אמא לרביי כל מנחות אכתי הא על כתובין מריבין כמה מנחות שאלו כתובות שם צפרשה דמשמע דכולהו בכלל מנחה כגון מנחת חוטא ומנחת כהנים חוץ מהפך מנחת נסכים ולחם הפנים וצוקטרטס פי' דלא מרביי מכל המנחה משום דלא דמי לשאר מנחות דבעו שמן ולבונה ומנחת נסכים לא צעיל לבונה דהוה ונללה דלא צעיל שמן ולפי טעם זה כ"ש דמנחת חוטא ומנחת קנאות לא הוה בכלל דלא צעיל לא שמן ולא לבונה 30 וימינה דהוה ליה לאשמועינן רבותא ולימא לרבות מנחת חוטא ומנחת קנאות ומאי שנה לחיימון וכ"ש מנחת נסכים ושמה הנהו אפי"ג דאין צהם שמן ולבונה כיון דקנאות מיתרבו מכל המנחה דדמו טפי לאותם הכתובות שם דקרינא ביה חלקס לא תאפה חמץ אבל מנחת נסכים אינה נקמלת ומנחת הכהנים אפי"ג דאינה נקמלת כיון דלחם זה שמן ולבונה דמיא להו טפי 31 ויש פירושים מרש"י שכתבו בהן משום

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהו נאכלין כמיב אצטרף 32 לרביי זהו להני וה"ה צמ"כ אין לי בלא תעשה חמץ אלא מנחות ששיריהו נאכלות מנחות שאין שיריהו נאכלין כלל כל המנחה להניא לחם הפנים דכרי רבי יוסי הגלילי כו' ויומר היה נראה לומר דכלל כריי ריבוי ללחם הפנים ומנחת נסכים משום דמנחת נסכים אינה צאה בגלל עממה ולחם הפנים אין מהן לאישים אבל שאר מנחות צאות בגלל ריבוי ויש מהן לאישים וטעם זה אשכחן לקמן (דף טז ע"ב) גבי הגשה דמרבי ר"ש שאר מנחות להגשה מאת המנחה וממעט שמי הלחם ולחם הפנים מדכתיב מאלה ומנחת נסכים מדכתיב והקריבה ומיהו מימה דמשמע התם דאי לאו מיעוטא הוה מיתרבי להגשה מאת המנחה ומאי שנה לחיימון דלא מיתרבו מאלה המנחה הא חיימון והגשה תרוייבו צמד פרשאה כמיבי נמנחת מרשעת (ויקרא ג) ויותר היה לרבות מכל המנחה טפי מאת המנחה ועוד קשה דהכא איתרבו מכל המנחה מנחת העומר ומנחת סוטה והתם לא איתרבו מאת המנחה אלא צעיל קרא לרביי דמרבה מנחת העומר להגשה מוהבאת ומנחת סוטה מן הקריבו ומיהו צוה אין תימה 33 כצדרא דכל מרבה טפי מאת אבל זה ודאי תימה דהו אפכה הכא מהתם דמכל המנחה מרבה מנחת העומר ומנחת סוטה ואילו מנחת נסכים ולחם הפנים לא מיתרביא והתם מריבין מאת המנחה לחם הפנים ומנחת נסכים וזמין 34 מנחת נסכים בי פירות הן. ושאר מנחות ידוע דמגבלין צמים דשמן מועט ובעינן זה אי אפשר לנכלל אבל מנחת נסכים שמה מרובה וס"ד דאין נתן מיס: ומי

דל היה מכל המנחה אשר לכתתיא אשר תקריבו לרבות רבי עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחיימון מנחת נסכים מי פירות הם ומי